

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och domstols-
frågor
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2017:85 Rekrytering av framtidens domare

Inledning

I utredningen konstateras att domaryrket måste vara attraktivt för de allra skickligaste och för yrket mest lämpade juristerna. Det kan emellertid ifrågasättas huruvida tillräckliga analyser gjorts inom ramen för utredningen om vad det är som gör domaryrket attraktivt och hur domstolarna ska kunna upprätthålla sådan attraktivitet. Vår uppfattning är att stimulerande arbetsuppgifter, en god arbetsmiljö, begränsad negativ stress, flexibla arbetsförhållanden och ett gott ledarskap ofta torde vara avgörande för att både söka sig till men även stanna kvar hos en arbetsgivare. Vidare finns skäl att se över tjänstestrukturen och att gå vidare med det färdiga beredningsunderlag som finns gällande befordrade tjänster utan chefskap (Ds 2013:41).

Det skulle vidare inom ramen för ovanstående vara av intresse att närmare analysera hur stor del av färdigutbildade assessorer som senare söker tjänst som ordinarie domare. Assessorer har en klar bild över hur det är att arbeta som ordinarie domare. Om ett flertal med den inblicken väljer bort yrket bör skälen till detta granskas.

Det finns enligt vårt förmenande en risk att potentiellt goda sökande upplever att arbetsbelastningen är för hög och ansvaret för en ordinarie domare är för stort i förhållande till lönen. Om utrymme för en substantiell förändring av ersättningsnivåerna för ordinarie domare saknas måste andra värden väga upp för att kunna konkurrera med andra, potentiellt bättre betalda arbeten. Vilka dessa värden är och hur de uppnås och vidhålls bör vara det huvudsakliga anslaget i en utredning av aktuellt slag.

I sammanhanget önskar vi även framföra att det finns utrymme att fördjupa jämställdhetsanalysen och att domstolarnas fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering är av yttersta vikt för att skapa den moderna, attraktiva arbetsgivare som attraherar de bäst lämpade juristerna till yrket.

Kapitel 11 – Adjungerat råd

Tingsrätten tillstyrker förslaget i huvudsak. Tingsrätten har med gott resultat provat ett liknande upplägg efter överenskommelse med Hovrätten för Övre Norrland.

Utöver en kortare utbildning inom ramen för Domstolsakademien ser tingsrätten inte behov av en central utbildningsplan för adjungerade råd. De adjungerade råden kommer att ha vitt skilda bakgrunder och utbildningen bör istället anpassas individuellt.

Kapitel 13 – Utökning av den särskilda domarutbildningen

Tingsrätten delar uppfattningen att det behövs en ökning av antalet platser på domarutbildningen. Det är viktigt att de som antas till utbildningen uppfyller högt ställda krav. Med fler utbildningsplatser kommer det att ställas än högre krav på att domarutbildningen är ett attraktivt alternativ för att fylla alla platser med de bästa och mest lämpade juristerna. I dagsläget tycks arbetsmarknaden för färdiga assessorer vara god, vilket bidrar till utbildningens attraktivitet. Effekterna av en utökning av utbildningsplatserna och vilket behov av domare som finns på längre sikt bör analyseras fortlöpande.

Tingsrätten instämmer i utredningens bedömning att domarutbildning bör kunna erbjudas vid fler tingsrätter än idag, även sådana som endast kan utbilda en fiskal.

Tingsrätten instämmer även i utredningens bedömning att förutsebarhet om tjänstgöringsort kommer att leda till ökad attraktivitet för domarutbildningen.

Kapitel 14 – Fler möjligheter för assessorer att arbeta i underrätt

Tingsrätten tillstyrker förslaget i huvudsak. Det ska dock vara tydligt att det inte är fråga om en fortsatt utbildning. Något behov av handledare och en individuell plan för tjänstgöringen ser tingsrätten inte för en färdig assessor.

Det är viktigt att tjänstgöring i underrätt anses meriterande inför ordinarie domaranställning.

Kapitel 18 – Offentligheten i rekryteringsförfarandet

Tjänsten som ordinarie domare är som konstateras i utredningen en av de offentliga anställningar som är förenad med stort ansvar och makt. Offentligheten måste därför väga tungt i utnämningen av dessa.

Åtta procent (ca 480 personer) av de som svarat på enkäten och som inte sökt anställning som ordinarie domare uppgav att de avstått enbart på grund av offentligheten i förfarandet. I utredningen görs bedömningen att detta är en så liten andel att det inte överväger nackdelarna med sekretess. I förhållande till det totala antalet ordinarie domare är detta enligt tingsrättens uppfattning ganska

många sökande som man gått miste om enbart på grund av offentligheten. Tingsrätten anser därför att sekretess, möjligen fram till dess att Domarnämnden lämnar sitt förslag till regeringen, skulle kunna leda till fler sökande.

Tingsrätten tillstyrker i övrigt utredningens förslag.

I detta ärende har lagmannen Christel Lundmark beslutat. Rådmännen Thomas Blomgren och Carin Lewini samt tingsfiskalerna Robert Forslund och Jonatan Lundqvist har deltagit i den slutliga handläggningen.